

กพร. เศรษฐกิจปรัทัศน์

DPIIM

ECONOMIC REVIEW

ฉบับที่ 9 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ประจำเดือนมิถุนายน 2569

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัสดุอุตสาหกรรม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)
Department of Primary Industries and Mines (DPIIM)
หมายเลขโทรศัพท์ 0 2430 6835 ต่อ 4431

สารบัญ

1	สถานะเศรษฐกิจมหภาค	3	สถานการณ์
อุตสาหกรรมเหมืองแร่
5	ข้าวเศรษฐกิจแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ในประเทศ	8	ข้าวเศรษฐกิจแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ต่างประเทศ
10	ราคาสินค้าแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ที่น่าสนใจ	14	การค้าอุตสาหกรรม
พื้นฐาน แร่และ
ผลิตภัณฑ์จากแร่
15	ข่าวสารการเหมืองแร่ :
10 อันดับประเทศผู้ผลิตแร่ทองคำ
มากที่สุดในโลกในปี 2567	18	Geo Story :
ก่อนจะสิ้นแสง “ฉาน”

ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้เขียน อาจจะมีได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ทั้งหมด หากต้องการทำสำเนา คัดลอก แจกจ่าย หรือเผยแพร่ต้องได้รับความยินยอมก่อน ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่คิวอาร์โค้ด และขอขอบคุณภาพหน้าปกจาก <https://s.dpim.go.th/28s>

สถานะเศรษฐกิจมหภาค

คีตาลักษณ์ แก้วบุก

กองบริหารจัดการวัตถุประสงค์สหกรณ์

ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานว่าเศรษฐกิจไทยในเดือนเมษายนชะลอลงจากเดือนก่อน จากผลกระทบสงครามในตะวันออกกลางเป็นหลัก โดยจำนวนและรายรับนักท่องเที่ยวต่างชาติปรับลดลงต่อเนื่องจากเดือนก่อน ตามกลุ่มนักท่องเที่ยวตลาดระยะไกล ส่วนหนึ่งจากผลของการปรับลดเที่ยวบินของสายการบินหลายแห่งเพื่อรับมือต้นทุนน้ำมันที่สูงขึ้น ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางและยุโรปเริ่มทรงตัวแต่ยังอยู่ในระดับต่ำ ด้านการบริโภคภาคเอกชนปรับลดลงในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภคและน้ำมันเชื้อเพลิงหลังจากผู้บริโภคเร่งซื้อในเดือนก่อน และมีการปรับรูปแบบการทำงานและการเดินทาง

หลังราคาพลังงานสูงขึ้นมาก รวมถึงปรับลดการใช้จ่ายในหมวดโรงแรมและร้านอาหาร ส่งผลให้กิจกรรมในภาคบริการที่เกี่ยวข้องลดลง ส่วนการลงทุนภาคเอกชนลดลงหลังเร่งไปในช่วงก่อน อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าที่ไม่รวมทองคำเพิ่มขึ้นในหลายหมวดโดยเฉพาะสินค้าเทคโนโลยีและยานยนต์ แม้การส่งออกไปตะวันออกกลางยังหดตัว ด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรมทรงตัว โดยการผลิตรวมรถยนต์ รวมถึงยางและพลาสติกปรับดีขึ้น สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวจากทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลกลาง

ภาคการใช้จ่ายในประเทศ

-2.1

(%MOM)

การบริโภคภาคเอกชน

-5.0

(%MOM)

การลงทุนภาคเอกชน

12.3

(%YOY)

รายจ่ายภาครัฐ

ภาคการผลิต

1.2

(%YOY)

เกษตรกรรม

0.4

(%YOY)

อุตสาหกรรม

-3.9

(%MOM)

จำนวนนักท่องเที่ยว

เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับสูงขึ้นมากจากเดือนก่อน โดยเฉพาะในหมวดพลังงานตามราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เร่งขึ้นจากผลกระทบของสงครามตะวันออกกลาง สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนตามการส่งผ่านต้นทุนราคาพลังงาน

ด้านดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลสูงจากดุลการค้าเป็นสำคัญ ตามมูลค่าการนำเข้าที่เร่งขึ้นมาก สำหรับตลาดแรงงานโดยรวมปรับดีขึ้น

ภาคการค้าระหว่างประเทศ (มูลค่า : ล้านบาท)

1,022,354.10

EXPORT

การส่งออก

1,363,081.50

IMPORT

การนำเข้า

-340,727.40

TRADE BALANCE

ดุลการค้า

อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อ 1 หน่วยสกุลเงินต่างประเทศ)

	เม.ย. 69	พ.ค. 69	ทิศทาง
 ดอลลาร์สหรัฐ	32.35	32.51	▼ (อ่อนค่า)
 ปอนด์สเตอร์ลิง	43.44	43.83	▼ (อ่อนค่า)
 ยูโรโซน	37.77	37.94	▼ (อ่อนค่า)
 เยน (100 เยน)	20.32	20.56	▼ (อ่อนค่า)
 ดัชนีค่าเงินบาท	130.05	129.12	▼ (อ่อนค่า)

อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ YoY)

	เม.ย. 69	พ.ค. 69	ทิศทาง
 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	2.89	2.79	▼ (ลดลง)
 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	0.83	0.92	▲ (เพิ่มขึ้น)

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ร้อยละ)

	25 ก.พ. 69	29 เม.ย. 69	ทิศทาง
 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	1.00	1.00	▬ (คงที่)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)
2. กระทรวงพาณิชย์ (www.moc.go.th)
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (www.oae.go.th)
4. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (www.oie.go.th)

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

ประกาศนบัตรและการอนุญาต

จำนวนประกาศนบัตรที่มีอายุ ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม 2569 : 877 แปลง

ที่มา : ฝ่ายควบคุมสัมปทาน กองบริการงานอนุญาต

การอนุญาตคำขอต่าง ๆ

	คำขอ ประทานบัตร	คำขอต่อยอายุ ประทานบัตร	คำขอโอน ประทานบัตร	คำขออาชญาบัตร ผูกขาดสำรวจแร่	คำขอ อาชญาบัตรพิเศษ
พ.ค. 2569	1	-	-	3	-
ม.ค. - พ.ค. 2569	7	2	-	12	5

ที่มา : กลุ่มการอนุญาตสัมปทานแร่ กองบริการงานอนุญาต

ค่าภาคหลวงแร่

การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
พ.ค. 2569	433.85	10.68	-1.00
ม.ค. - พ.ค. 2569	2,351.02	16.88	-

ที่มา : กลุ่มงานคลัง สำนักงานเลขานุการกรม

หมายเหตุ : เป็นตัวเลขประมาณการเบื้องต้น

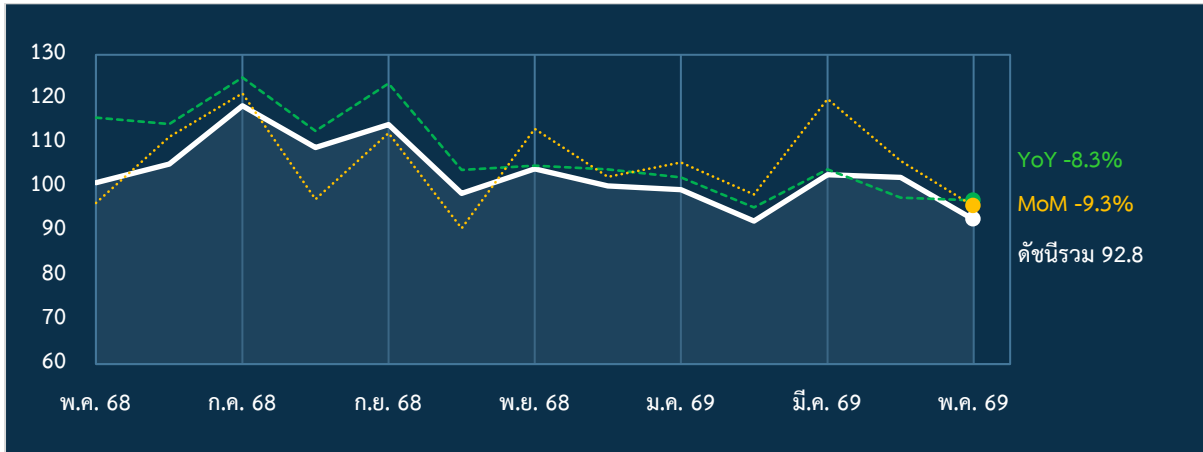
การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ล้านบาท)	เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ล้านบาท)	รวมจัดสรร (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 1/2569	252.52	505.04	757.56

ที่มา : กลุ่มงานคลัง สำนักงานเลขานุการกรม

หมายเหตุ : เป็นตัวเลขประมาณการเบื้องต้น

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่¹

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนพฤษภาคม 2569 มีค่าเท่ากับ 92.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) ลดลงร้อยละ 8.3 โดยมาจากการลดลงในกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรม ก่อสร้างและอื่น ๆ ที่ลดลงร้อยละ 0.2 กลุ่มแร่เชื้อเพลิงลดลง ร้อยละ 45.0 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 7.8 กลุ่มแร่ อุตสาหกรรมเซรามิกลดลงร้อยละ 22.7 และกลุ่มแร่โลหะ ลดลงร้อยละ 23.0 ในขณะที่กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 และกลุ่มแร่โลหะมีค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.2 ส่วนกลุ่มแร่อื่น ๆ ไม่สามารถคำนวณได้

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนพฤษภาคม 2569 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) ลดลงร้อยละ 9.3 โดยมาจากการลดลงในกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้าง และอื่น ๆ ที่ลดลงร้อยละ 20.5 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ลดลงร้อยละ 6.2 และกลุ่มแร่เชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 8.3 ในขณะที่กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 กลุ่มแร่ อุตสาหกรรมเซรามิกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 กลุ่มแร่โลหะมีค่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 และกลุ่มแร่โลหะเพิ่มขึ้นร้อยละ 376.6 ส่วนกลุ่มแร่อื่น ๆ ไม่สามารถคำนวณได้

ประเภทดัชนี	ค่าดัชนี	ค่าถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละ)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่รวม	92.8	100.0	-8.3	-9.3
ดัชนีกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ	94.9	35.1	-0.2	-20.5
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	104.5	27.3	1.7	-6.2
ดัชนีกลุ่มแร่เชื้อเพลิง	51.8	15.9	-45.0	-8.3
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรม	94.2	7.0	-7.8	6.5
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก	88.1	7.0	-22.7	0.6
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะมีค่า	143.7	6.3	7.2	6.3
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะ	66.3	1.3	-23.0	376.6
ดัชนีกลุ่มแร่อื่น ๆ	0.0	0.0433	n/a*	n/a*

ที่มา : จำนวนจากข้อมูลการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่จากกลุ่มบริหารการจัดเก็บรายได้ กองบริการงานอนุญาต

* n/a หมายถึง ไม่สามารถคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงได้

¹ ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่ เป็นดัชนีเชิงปริมาณที่คำนวณด้วยวิธี Fixed-base Laspeyres จากข้อมูลปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยใช้ปี 2567 เป็นปีฐาน และใช้สัดส่วนมูลค่าของแร่ที่มีการชำระค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดต่อมูลค่าของแร่รวมในปี 2567 เป็นค่าถ่วงน้ำหนัก ในการคำนวณดัชนีรวม และดัชนีรายกลุ่มแร่ 8 กลุ่มแร่ ได้แก่ กลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ (เช่น หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ) กลุ่มแร่เชื้อเพลิง (ถ่านหินลิกไนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ (เช่น อิปซัม หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก (เช่น ดินอุตสาหกรรมชนิดดินขาว โซเดียมเฟลด์สปาร์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรม (เช่น เกลือหิน แคลไซต์) กลุ่มแร่โลหะ (เช่น เหล็ก ดีบุก) กลุ่มแร่โลหะมีค่า (ทองคำและเงิน) และกลุ่มแร่อื่น ๆ (เช่น หินอ่อน ซิโนไมท์)

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

ริคเร่ เคลื่อนเมฆ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

➤ กพร. ยกย่องห้องปฏิบัติการทดสอบสู่การรับรองตามมาตรฐาน มอก. 17025 - 2561

นายอดิทัต วัฒนสินธ์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เปิดเผยว่า กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพแร่ โลหะ สารประกอบโลหะ ธรณีวัตถุ และตัวอย่างสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของห้องปฏิบัติการทดสอบให้เข้าสู่ระดับมาตรฐานสากล โดยเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2569 กพร. ได้รับใบรับรองระบบงานจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน มอก. 17025 - 2561 (ISO/IEC 17025 : 2017) สาขาโยธา ขอบข่ายการทดสอบหาปริมาณทองคำ (Au) และเงิน (Ag) ในโลหะทองคำผสม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระบบบริหารงานที่มีคุณภาพและวิธีการทดสอบของห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สร้างความมั่นใจว่าผลการทดสอบมีความถูกต้อง แม่นยำ และน่าเชื่อถือ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ภาครัฐ โดย กพร. มีแผนที่จะขยายผลขอรับการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการในขอบข่ายอื่น เช่น การตรวจสอบและวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ ห้องปฏิบัติการทดสอบของ กพร. ที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีการทดสอบกว่า 3,500 รายการต่อปี ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2e9>, วันที่ 8 พฤษภาคม 2569

➤ พลิก ‘หางแร่’ สู่นวัตกรรมวัสดุทางเลือกขับเคลื่อนอุตสาหกรรม-เพิ่มรายได้ชุมชน

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2569 บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ผู้ประกอบการเหมืองแร่ทองคำชาติรี ร่วมกับ 3 สถาบันการศึกษาชั้นนำ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จัดการเสวนา

“หางแร่เสียงจาก 3 มหาวิทยาลัย สู่งานใช้ประโยชน์จริง” พร้อมเปิดเผยความคืบหน้าโครงการวิจัยนวัตกรรมต้นแบบ 3 โครงการ พลิกโฉม “หางแร่” จากการผลิตทองคำและเงิน สู่งานเป็น “ทรัพยากรทางเลือก” มุ่งเปลี่ยนทรัพยากรคงเหลือจากกระบวนการผลิตให้เป็นวัตถุดิบต้นน้ำ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใหม่ พร้อมสร้างมูลค่าจริงในอุตสาหกรรมก่อสร้าง พลังงาน และวิสาหกิจชุมชนขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

นายเชิดศักดิ์ อรรถอรุณ ผู้จัดการทั่วไป ฝ่ายความยั่งยืนขององค์กร บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ให้ข้อมูลว่า เป้าหมายของเราคือการทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การร่วมมือกับทั้ง 3 สถาบันการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้สิ่งที่เคยถูกมองข้าม อย่าง “หางแร่” ถูกนำมาศึกษาและต่อยอดเป็นทางเลือกใหม่ ทั้งในภาคก่อสร้างและภาคพลังงาน รวมถึงผลักดันให้นวัตกรรมเหล่านี้ถูกนำไปใช้จริงในระดับชุมชน เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนในพื้นที่ มุ่งลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดย ผศ.ดร.ธิดารัตน์ บุญศรี ได้พัฒนา “ไบโอซีเมนต์” จากหางแร่ เปลือกไข่ และจุลินทรีย์จากกากน้ำปลา เป็นวัสดุก่อสร้างพลังงานต่ำที่ไม่ต้องเผาเหมือนซีเมนต์ทั่วไป มีคุณสมบัติทนการกัดกร่อนของเกลือ เหมาะกับพื้นที่ดินเค็ม และสามารถซ่อมแซมตัวเองเมื่อเกิดรอยแตกได้ ปัจจุบันได้รับการจดสิทธิบัตรและนำไปใช้จริงในรูปแบบแผ่นผนังน้ำเค็ม ช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 53 เพิ่มสาร GABA ในข้าวกว่า 30 เท่า และลดค่าดัชนีน้ำตาลลงราวร้อยละ 30 มีแผนต่อยอดสู่สร้างระบบน้ำในระบบชลประทาน ร่วมทดลองใช้งานกับกรมชลประทานในจังหวัดอุดรดิตถ์

ขณะที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ดร.พีท หอมชื่น ได้นำทางแร่ที่มีขนาดอนุภาคเหมาะสมมาพัฒนา เป็นวัสดุก่อสร้างคาร์บอนต่ำ เช่น อิฐบล็อกและอิฐช่องลม โดยใช้ทางแร่ร้อยละ 25-75 ช่วยลดต้นทุนและพลังงานในการผลิต พร้อมทั้งช่วยลดอุณหภูมิภายในอาคารได้ 1-2 องศาเซลเซียส และลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ร้อยละ 5-10 ขณะนี้อยู่ระหว่างขยายผลสู่ระดับโรงงานต้นแบบ เพื่อประเมิน การใช้งานจริงและเตรียมถ่ายทอดสู่ชุมชน

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดย ผศ.ดร.บุญณรงค์ อาศัยไร่ ศึกษาการใช้ทางแร่เป็น สารเติมแต่งในซีเมนต์พิเศษสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ซึ่ง ต้องการความแข็งแรงและป้องกันการรั่วไหลสูง ผลวิจัย พบว่าการใช้ทางแร่ร้อยละ 30 ช่วยเพิ่มกำลังรับแรงอัดได้ มากกว่า 2 เท่าเมื่อเทียบกับวัสดุอ้างอิง อีกทั้งยังมีความพรุน และการซึมผ่านต่ำ ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์

ที่มา : <https://s.dpm.go.th/2e6>, วันที่ 19 พฤษภาคม 2569

➤ ส่งออกอัญมณีเมษายน 2569 เพิ่มร้อยละ 29.88 บวก 2 เดือนติด หลายตลาดโตเว้นสหรัฐอเมริกา

นายสุเมธ ประสงค์พงษ์ชัย ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ GIT เปิดเผยว่า การส่งออกอัญมณี และเครื่องประดับ ไม่รวมทองคำ เดือนเมษายน 2569 มี มูลค่า 928.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.88 ขยายตัวติดต่อกันเป็นเดือนที่ 2 และหากรวมทองคำมี มูลค่า 2,145.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.25 เมื่อรวม 4 เดือนแรกของปี 2569 การส่งออกไม่รวม ทองคำมีมูลค่า 6,511.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.46 และหากรวมทองคำมีมูลค่า 13,389.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.36

ทั้งนี้ การส่งออกเฉพาะทองคำในเดือน เมษายน 2569 มีมูลค่า 1,216.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.27 จากความต้องการซื้อทองคำใน ตลาดโลก โดยราคาทองคำลดลงจากเดือนก่อนมาอยู่ที่ 4,723.88 ดอลลาร์สหรัฐต่อออนซ์ นอกจากนี้ ความขัดแย้งใน ตะวันออกกลางเริ่มคลี่คลาย ส่งผลให้การถือครองทองคำใน ฐานะสินทรัพย์ปลอดภัยชะลอตัวลง และกองทุนต่าง ๆ ก็

เริ่มมีการขายทองคำออกมา หลังจากซื้อต่อเนื่องก่อนหน้านี้ เมื่อรวม 4 เดือนแรกของปี 2569 การส่งออกทองคำมี มูลค่า 6,878.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.80

เมื่อพิจารณาตลาดส่งออก พบว่าเพิ่มขึ้นเกือบ ทุกตลาด โดยตลาดอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.54% ฮองกง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.47 สวิตเซอร์แลนด์เพิ่มขึ้นร้อยละ 174.90 เยอรมนีเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.75 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 89.10 อิตาลีเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.43 ญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.70 สหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.69 สิงคโปร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 162.01 ส่วนสหรัฐอเมริกาลดลง ร้อยละ 17.61 จากการที่ผู้นำเข้าได้เร่งนำเข้าก่อนหน้านี้ ทำให้ยอดนำเข้าชะลอตัวลงต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงต้นปี

สำหรับการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นเกือบทุกชนิด เครื่องประดับแท้เพิ่มขึ้นร้อยละ 91 เครื่องประดับทอง เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.28 เครื่องประดับพลาทินัมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3,281.84 เครื่องทองหรือเครื่องเงินและส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 88,450.50 พลอยก้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 120.67 พลอยเนื้อแข็งเจียรระไนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.78 เพชรก้อน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.82 เพชรเจียรระไนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.06 โลหะเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 179.92 ส่วนเครื่องประดับเงินลดลง ร้อยละ 0.49 พลอยเนื้ออ่อนเจียรระไนลดลงร้อยละ 2.11

นายสุเมธกล่าวว่า สถานการณ์ส่งออกในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2569 สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ยังเติบโตได้ในเกือบทุกตลาดสำคัญ แต่มีความเสี่ยงหลักที่ ส่งผลต่อแนวโน้มในอนาคต คือ ความขัดแย้งที่ยืดเยื้อหรือ ขยายวงกว้างขึ้น การแตกแยกทางภูมิศาสตร์ที่เพิ่มมากขึ้น หรือความตึงเครียดทางการค้าที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างใกล้ชิด โดยภายใต้สภาวะการณ์ดังกล่าว ผู้ประกอบการไทยควรปรับตัวจากการแข่งขันด้านต้นทุน และคุณภาพสินค้าเพียงอย่างเดียว ไปสู่การแข่งขันด้วย ข้อมูล เทคโนโลยี และความน่าเชื่อถือของห่วงโซ่อุปทาน ควบคู่กับการมุ่งเจาะกลุ่มผู้บริโภคระดับบนที่ยังมีกำลังซื้อ สูงในตลาดสำคัญ ๆ อย่างสหรัฐฯ เพื่อรักษาโอกาส ทางการค้าและเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อสร้างความแตกต่าง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและความโปร่งใสมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังต้องเตรียมรับมือกับเศรษฐกิจโลกที่เริ่มมีความเสี่ยงที่จะชะลอตัวลงจากความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่กดดันให้เงินเฟ้อและต้นทุนพลังงานพุ่งสูงขึ้น ความไม่แน่นอนของนโยบายการค้า ที่เป็นปัจจัยกดดันการส่งออก ค่าเงินบาทผันผวนในทางแข็งค่ากระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเคลื่อนไหวของราคาทองคำที่ทำให้คาดการณ์ต้นทุนได้ยาก ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2e7>, วันที่ 9 มิถุนายน 2569

➤ กลุ่ม 10 สมาคมผู้ประกอบการเหล็กไทยหรือนายวราวุธ ศิลปอาชา เสนอแนวทางเร่งด่วนแก่วิกฤตอุตสาหกรรมเหล็กไทย

กลุ่ม 10 สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทย นำโดยนายนาหวา จันทนสุรคน นายกิตติศักดิ์ สมาคมเหล็กแผ่นรีดร้อนไทย เข้าพบ นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมผู้บริหารกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อหารือและเสนอแนวทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็กไทยที่เผชิญปัญหาเหล็กนำเข้าราคาถูกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการใช้เหล็กราว 16.5-18 ล้านตันต่อปี แต่ส่วนใหญ่เป็นเหล็กนำเข้า และใช้เหล็กที่ผลิตภายในประเทศเพียง 6.5-7 ล้านตันต่อปี ส่งผลให้อัตรการใช้จ่ายการผลิตของอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศไทย ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 27.9

ทั้งนี้ กลุ่ม 10 สมาคมฯ ได้เสนอแนวทางสำคัญในการแก่วิกฤตอุตสาหกรรมเหล็กต่อกระทรวงอุตสาหกรรม 3 มาตรการหลัก รวม 8 มาตรการย่อย ได้แก่

1) มาตรการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็กประกอบด้วย 1.1) มาตรการห้ามตั้งและห้ามขยายกำลังการผลิตในกลุ่มสินค้าที่มีปัญหา ได้แก่ เหล็กแผ่นรีดร้อน เหล็กลวด ท่อเหล็ก เหล็กโครงสร้าง และเหล็กกล้าไร้สนิม โดยอนุญาตเฉพาะการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพโดยไม่เพิ่มกำลังการผลิต 1.2) การควบคุมโรงงานเหล็กเส้นที่ใช้กระบวนการผลิตแบบเตาหลอมเหนียวนำ (Induction Furnace : IF) ต้องผ่านการพิสูจน์เทคโนโลยีและกระบวนการควบคุมคุณภาพ และความบริสุทธิ์ของเหล็กต่อคณะกรรมการวิชาการของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

2) มาตรการส่งเสริมการใช้สินค้าและเหล็กในประเทศ ได้แก่ 2.1) การควบคุมสินค้าโครงสร้างเหล็กสำเร็จรูป 2.2) การใช้สินค้า Made in Thailand (MIT) ในโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน และโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI 2.3) การสนับสนุนมาตรการทางการค้าของกระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด มาตรการป้องกันการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น และมาตรการป้องกันการหลบเลี่ยงทางการค้า

3) มาตรการสนับสนุนอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อมุ่งสู่การยกระดับด้านสิ่งแวดล้อมและ Green Steel ได้แก่ 3.1) ผลักดันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ 4-5 Plus เพื่อกระตุ้นการลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด และสนับสนุนเป้าหมาย Net Zero ของประเทศ 3.2) การสงวนเศษเหล็กไว้ใช้ในประเทศ 3.3) การสนับสนุนอุตสาหกรรมจัดการและรีไซเคิลซากยานยนต์

นายวราวุธ กล่าวว่า กระทรวงอุตสาหกรรมตระหนักถึงข้อกังวลด้านคุณภาพของการผลิตเหล็กด้วยระบบ IF และมีนโยบายชัดเจนว่าประเทศไทยต้องเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีของโรงงานเหล็ก จากระบบเตาหลอมเหนียวนำไปสู่ ระบบเตาหลอมอาร์คไฟฟ้า (Electric Arc Furnace: EAF) โดยจะพิจารณากำหนดแนวทางและระยะเวลาเปลี่ยนผ่านที่เหมาะสม พร้อมทั้งจำกัดการใช้เหล็กจากระบบ IF ให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้งานของผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม รวมทั้งได้ลงนามในร่างประกาศมาตรการห้ามตั้งและห้ามขยายกำลังการผลิตในอุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนแล้ว เพื่อบรรเทาปัญหากำลังการผลิตส่วนเกินและรักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศ

นอกจากนี้ ยังได้หารือกับกระทรวงพาณิชย์ และมีความเห็นในหลักการตรงกันว่า ประเทศไทยควรมีมาตรการสงวนเศษเหล็กไว้ใช้ภายในประเทศมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ และเสริมสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเหล็กไทย โดยเฉพาะการผลิตเหล็กคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Steel) และสอดคล้องกับแนวนโยบาย Green Industry และเป้าหมาย Net Zero ของประเทศในระยะยาว ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2ea>, วันที่ 26 พฤษภาคม 2569

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ

ริคเร่ เคลื่อนเมฆ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

➤ ซิลีปรับเพิ่มคาดการณ์ราคาทองแดงสำหรับปี 2569

คณะกรรมการทองแดงของซิลี (Cochilco) ปรับเพิ่มการคาดการณ์ราคาทองแดงเฉลี่ยสำหรับปี 2569 เป็น 5.55 เหรียญสหรัฐต่อปอนด์ และคาดว่าในปี 2570 ราคาทองแดงจะอยู่ที่ระดับ 5.10 เหรียญสหรัฐต่อปอนด์ เนื่องจากความต้องการทั่วโลกที่แข็งแกร่งและอุปทานที่ตึงตัว โดยราคาทองแดงที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับซิลีและเสริมสร้างความมั่นคงของซิลีในฐานะผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดของโลก

Cochilco รายงานว่าความต้องการทองแดงบริสุทธิ์ (refined copper) ทั่วโลก คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ในปี 2569 เป็น 28.2 ล้านเมตริกตัน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 ในปี 2570 เป็น 28.8 ล้านเมตริกตัน สำหรับผลผลิตทองแดงจากการทำเหมืองทั่วโลก ในปี 2569 คาดการณ์ว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 เป็น 23.3 ล้านตัน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 ในปี 2570 เป็น 24.39 ล้านตัน โดยมีประเทศผู้ผลิตรายใหญ่อื่นนอกจากซิลี ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก แคมเบีย มองโกเลีย แคนาดา และสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม Cochilco คาดว่าในปี 2568 ตลาดทองแดงจะยังอยู่ในสถานะอุปทานตึงตัว เนื่องจากอุปทานทองแดงจะขาดแคลน 124,000 ตัน ก่อนที่สถานะอุปทานตึงตัวจะทยอยลดลง โดยมีอุปทานส่วนเกินเล็กน้อย 12,000 ตัน ในปี 2569 และอุปทานส่วนเกิน 153,000 ตัน ในปี 2570

ทั้งนี้ Cochilco คาดว่าซิลีจะครองส่วนแบ่งประมาณร้อยละ 22 ของผลผลิตทองแดงจากเหมืองทั่วโลก แม้ว่าผลผลิตของซิลีจะลดลงร้อยละ 2 ในปี 2569 เหลือ 5.3 ล้านตัน หลังจากนั้นจะฟื้นตัวโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ในปี 2570 เป็น 5.5 ล้านตัน โดยที่การลดลงของผลผลิตในปี 2569 สะท้อนถึงคุณภาพแร่ที่ลดลง การบำรุงรักษาตามกำหนดการ ข้อจำกัดในการดำเนินงาน และผลประกอบการในช่วงต้นปีที่ค่อนข้างอ่อนแอ

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2eb>, วันที่ 19 พฤษภาคม 2569

➤ บริษัทของรัฐบาลจีนหารือเกี่ยวกับเหมืองทองแดงขนาดใหญ่แห่งใหม่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

CREC Resources บริษัทในเครือของบริษัท China Railway Group Limited (CREC) รัฐวิสาหกิจของจีน ได้เข้าพบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเหมืองแร่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DR Congo) เพื่อหารือเกี่ยวกับข้อเสนอโครงการเหมืองแร่ทองแดงที่จะมีกำลังการผลิต 200,000-500,000 ตันต่อปี ตั้งอยู่ในจังหวัด Kasai-Oriental ตอนกลางของประเทศ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเหมืองแร่ทองแดงที่เปิดดำเนินการในปัจจุบันทั้งหมด โดยโครงการนี้จะเป็นการร่วมทุนระหว่าง CREC Resources และบริษัท MIB ผู้ประกอบการเหมืองเพชรรายใหญ่ของ DR Congo

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ผลผลิตทองแดงของ DR Congo เพิ่มขึ้นมากกว่าสามเท่า ทำให้กลายเป็นผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก รองจากซิลี เหมืองแร่ทองแดงที่ใหญ่ที่สุดของ DR Congo ได้แก่ เหมือง Tenke Fungurume ของบริษัท CMOG Group Limited ผลิตทองแดงได้ 519,000 ตัน ในปี 2568 และเหมือง Kamoakakula ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัท Ivanhoe Mines Limited และบริษัท Zijin Mining Group Limited ผลิตทองแดงได้ 400,000 ตัน ในปี 2568 โดยที่บริษัทจากจีนครองส่วนแบ่งการผลิตส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ทองแดงของ DR Congo

สำหรับ CREC Resources เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท Sicominex ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้าทำเหมืองแร่ทองแดงและโคบอลต์ขนาดใหญ่ใน DR Congo เกิดจากข้อตกลงแลกเปลี่ยนทรัพยากรกับโครงสร้างพื้นฐานระหว่างกลุ่มบริษัทจีนและรัฐบาล DR Congo โดยมีเป้าหมายหลักในการทำเหมืองแร่เพื่อส่งออก ซึ่ง Sicominex ผลิตทองแดงได้เกือบ 250,000 ตัน ในปี 2568 นอกจากนี้ CREC Resources ยังถือหุ้นในเหมืองทองแดง COMILU ซึ่งอยู่ในเมือง Luisha จังหวัด Haut-Katanga อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาได้พยายามเข้ามาเพิ่มบทบาทในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของ DR Congo โดยสหรัฐอเมริกาได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือด้านแร่ธาตุกับ DR Congo ซึ่งให้สิทธินักลงทุนสหรัฐอเมริกาในการเข้าถึงแหล่งแร่ของ DR Congo เช่น ทองแดง โคบอลต์ ลิเทียม แทนทาลัม ทำให้ DR Congo มีบทบาทสำคัญในการลดการพึ่งพาเงินของสหรัฐอเมริกา

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2ec>, วันที่ 8 พฤษภาคม 2569

➤ Wood Mackenzie คาดการณ์ว่าเงินจะมีส่วนแบ่งตลาดลิเทียมสูงถึงร้อยละ 39 ภายในปี 2578

Wood Mackenzie บริษัทวิจัยและที่ปรึกษาด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ รายงานว่า จีนกำลังมุ่งหน้าสู่การควบคุมการผลิตลิเทียมทั่วโลกถึงร้อยละ 39 ภายในปี 2578 เนื่องจากขยายการลงทุนในแอฟริกา ออสเตรเลีย และอเมริกาใต้ โดยเข้าถือหุ้นในเมืองแร่ลิเทียมของออสเตรเลียและอาร์เจนตินา ขณะเดียวกันก็ให้ลงทุนในอุตสาหกรรมลิเทียมที่กำลังเติบโตของแอฟริกาเป็นจำนวนมาก เช่น บริษัท Huayou Cobalt ซึ่งเป็นบริษัทผลิตแบตเตอรี่และโคบอลต์รายใหญ่จากจีน เสนอซื้อกิจการของบริษัท Atlantic Lithium และร่วมลงทุนในโครงการ Ewoyaa ของกานา รวมถึงการลงทุนของบริษัท Hainan Mining ในโครงการ Bougouni ในมาลี

ในขณะที่การเติบโตของอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ของยุโรป ไม่ได้มาจากการเป็นเจ้าของเหมืองแร่โดยตรง แต่เกิดจากการที่ยุโรปเข้าควบคุมส่วนอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทานแบตเตอรี่ได้มากขึ้น เช่น บริษัท Rio Tinto บริษัท Stellantis และ บริษัท Renault ได้เข้าถือหุ้นและทำสัญญาจัดหาลิเทียมจากอาร์เจนตินา เยอรมนี และพื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีการลงทุนสร้างโรงงานสกัดและแปรรูปลิเทียม โดยมี 2 โครงการหลัก ได้แก่ โครงการ Vulcan Energy ในเยอรมนี และโครงการ Keliber ของ Sibanye-Stillwater ในฟินแลนด์ รวมทั้งมีการลงทุนสร้างโรงงานแบตเตอรี่ในระดับภูมิภาค ผ่านบริษัทต่าง ๆ เช่น บริษัท Northvolt และบริษัท ACC (Automotive Cells Company) โดยได้รับการสนับสนุนจาก Critical Raw Materials Act ของสหภาพยุโรป ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อลดการพึ่งพาเงินและพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

Wood Mackenzie คาดว่าออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ผลิตลิเทียมรายใหญ่ที่สุดของโลกในปัจจุบัน จะมีส่วนแบ่งการผลิตลิเทียมลดลงจากร้อยละ 43 ในปี 2563 เหลือร้อยละ 25 ภายในปี 2573 เนื่องจากอุปทานจากแอฟริกาที่กำลังเพิ่มขึ้น ทำให้ส่วนแบ่งการผลิตของแอฟริกาจะพุ่งสูงขึ้นจากน้อยกว่าร้อยละ 1 ในปี 2563 เป็นร้อยละ 13 ภายในปี 2573 ส่วนอเมริกาเหนือจะมีส่วนแบ่งในตลาดโลกลดลง

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2ed>, วันที่ 25 พฤษภาคม 2569

➤ เหมืองถ่านหินระเบิดในจีน สะเทือนอุตสาหกรรมพลังงาน-เหล็ก ต้นราคากำแพงถ่านหินพุ่ง

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า เหตุระเบิดในเหมืองถ่านหินโค้ก (Coking Coal) ในมณฑลชานซีของจีน มีแนวโน้มกระทบต่อการผลิตถ่านหินของจีนในระยะสั้น และอาจเพิ่มต้นทุนให้กับอุตสาหกรรมเหล็ก โรงไฟฟ้า เนื่องจากรัฐบาลจีนได้สั่งเพิ่มมาตรการตรวจสอบความปลอดภัยทั่วประเทศ ขณะที่เหมืองหลายแห่งในมณฑลชานซีถูกสั่งระงับการผลิตชั่วคราว เพื่อเปิดทางให้มีการตรวจสอบด้านความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

รัฐบาลกลางจีนได้จัดตั้งคณะทำงานพิเศษเพื่อตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยของเหมืองทั่วประเทศ โดยภาคอุตสาหกรรมประเมินว่า การผลิตถ่านหินในมณฑลชานซี ซึ่งเป็นมณฑลที่ผลิตถ่านหินมากที่สุดของจีน ด้วยปริมาณ 107 ล้านตันในเดือนเมษายน 2569 อาจลดลงร้อยละ 8 ในเดือนพฤษภาคม 2569 อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์จากสมาคมการขนส่งและกระจายถ่านหินแห่งประเทศไทย (CCTD) มองว่า มาตรการจำกัดการผลิตน่าจะเกิดขึ้นเพียงระยะสั้น อาจใช้เวลาราว 1 สัปดาห์

พื้นที่ที่เกิดเหตุยังถือเป็นศูนย์กลางการผลิตถ่านหินสำหรับอุตสาหกรรมเหล็กโดยเฉพาะ ส่งผลให้ราคาถ่านหินโค้กตอบสนองต่อข่าวดังกล่าวทันที โดยราคาซื้อขายล่วงหน้าถ่านหินโค้กในตลาดค้าเหล็กเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 11 ส่วนถ่านหินเพื่อผลิตไฟฟ้า (Thermal Coal) ซึ่งตลาดมีขนาดใหญ่กว่ามาก มีราคาปรับตัวขึ้นเพียงเล็กน้อยร้อยละ 1.6 ในช่วงต้นสัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม 2569

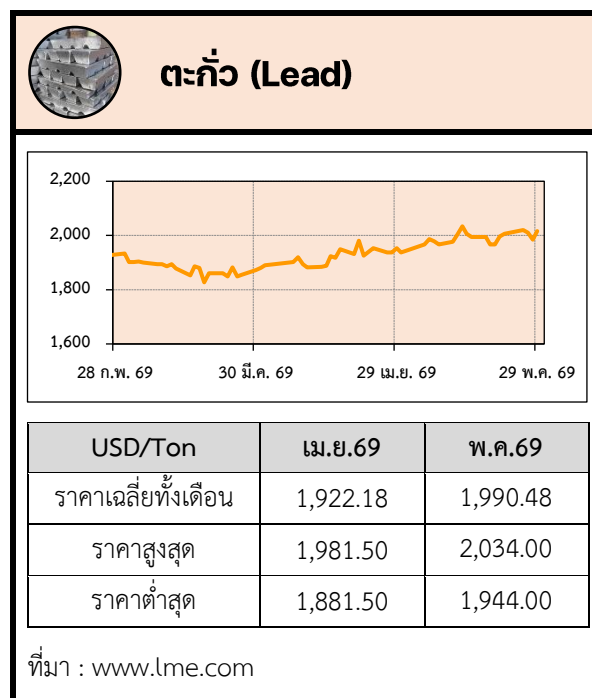
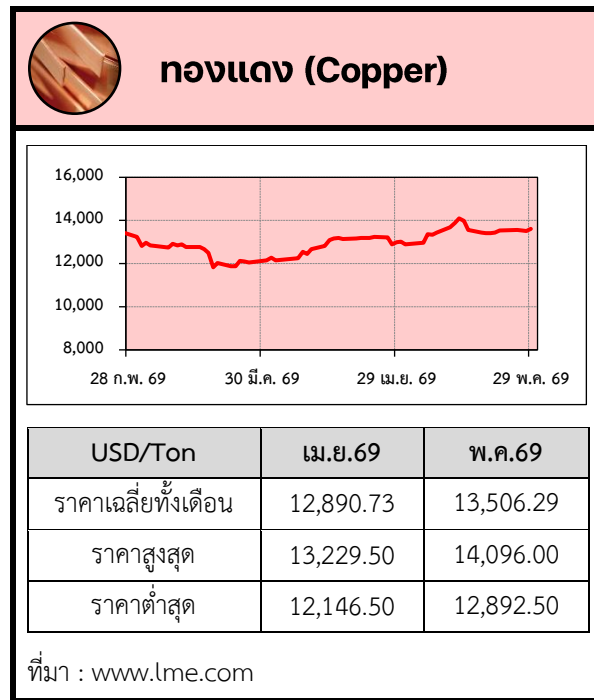
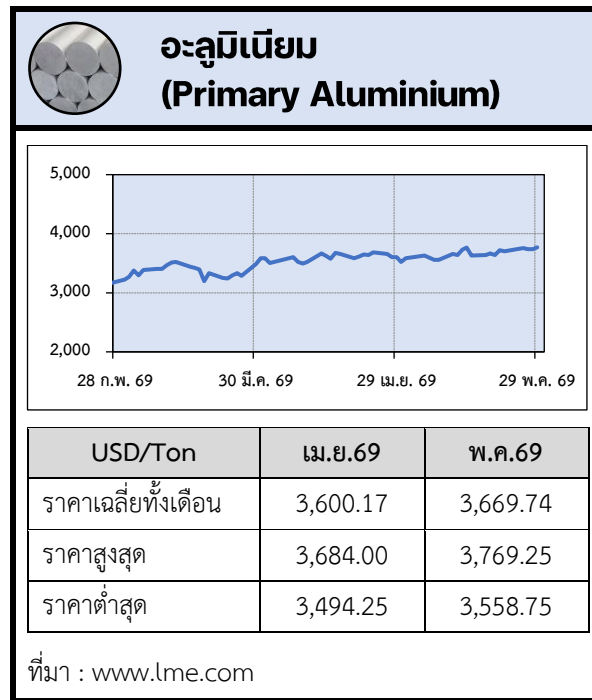
ที่มา : <https://s.dpim.go.th/2ee>, วันที่ 28 พฤษภาคม 2569

ราคาสินค้าแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

คีตลักษณ์ แก้วบุค

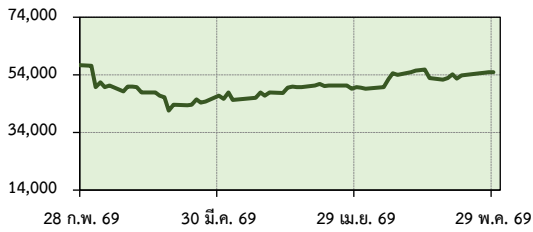
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

Non-Ferrous Metals

ดีบุก (Tin)

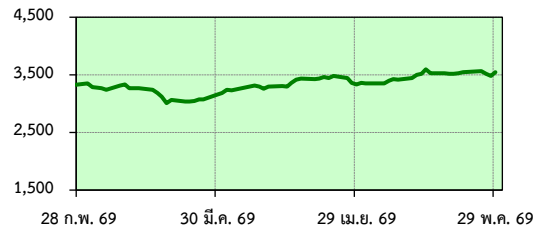

USD/Ton	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	48,924.38	53,670.92
ราคาสูงสุด	50,825.00	55,780.00
ราคาต่ำสุด	45,225.00	49,175.00

ที่มา : www.lme.com

สังกะสี (Zinc)

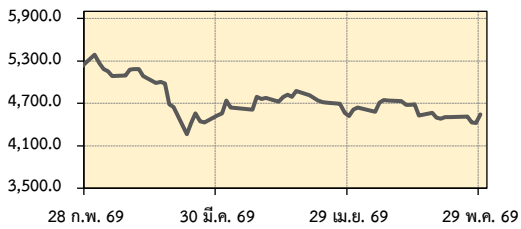
USD/Ton	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	3,360.87	3,487.55
ราคาสูงสุด	3,484.00	3,595.75
ราคาต่ำสุด	3,234.75	3,347.50

ที่มา : www.lme.com

Precious Metals

ทองคำ (Gold)

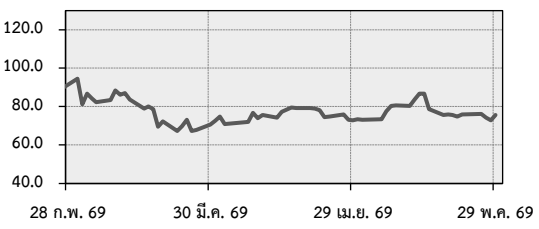

USD/Troy Oz	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	4,723.88	4,587.52
ราคาสูงสุด	4,870.50	4,743.35
ราคาต่ำสุด	4,522.10	4,419.45

ที่มา : www.goldsilver.com

เงิน (Silver)

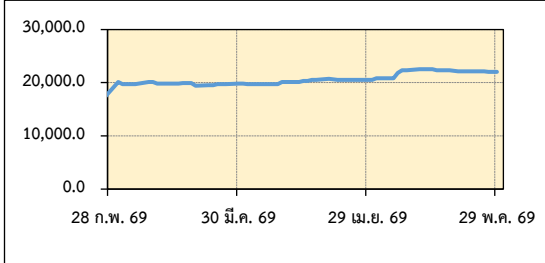
USD/Troy Oz	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	75.75	77.83
ราคาสูงสุด	79.69	86.79
ราคาต่ำสุด	70.99	73.02

ที่มา : www.goldsilver.com

EV Metals

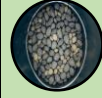

ลิเทียมไฮดรอกไซด์ (Lithium Hydroxide)

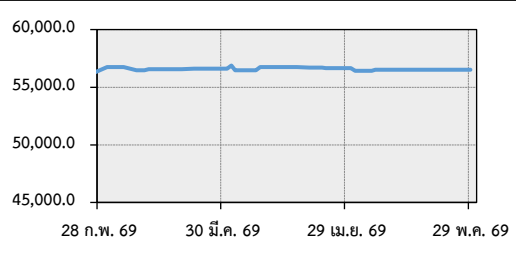

USD/Ton	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	20,308.50	22,102.65
ราคาสูงสุด	20,700.00	22,497.50
ราคาต่ำสุด	19,750.00	20,850.00

ที่มา : www.lme.com

โคบอลต์ (Cobalt)

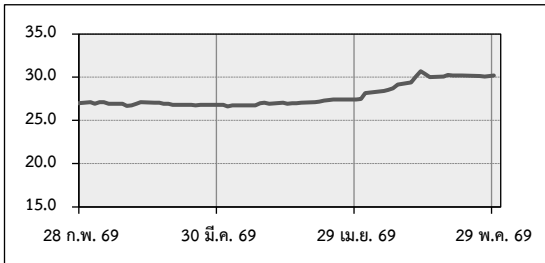

USD/Ton	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	56,684.05	56,522.76
ราคาสูงสุด	56,879.26	56,537.55
ราคาต่ำสุด	56,458.38	56,438.34

ที่มา : www.lme.com

โมลิบดีนัม (Molybdenum)

USD/ Pound	เม.ย.69	พ.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	27.12	29.75
ราคาสูงสุด	27.47	30.70
ราคาต่ำสุด	26.61	28.20

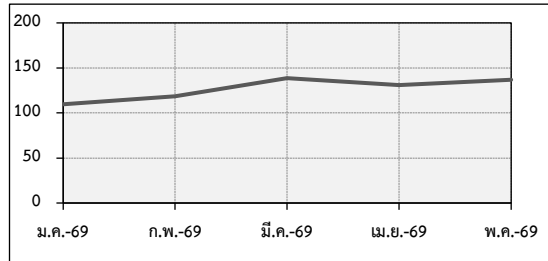
ที่มา : www.lme.com

Others

ถ่านหิน (Coal)

USD/T

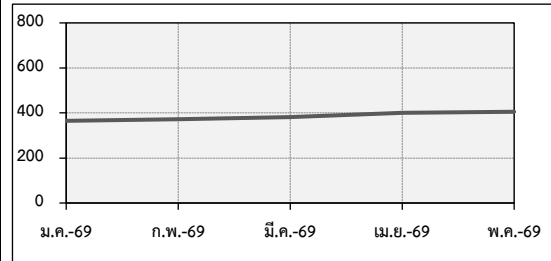
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : ราคาส่งออก (FOB) Australian thermal coal

โพแทสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride)

USD/T

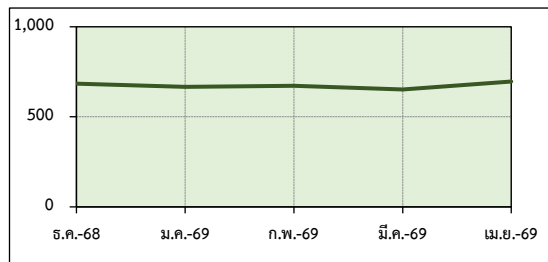
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : Standard grade ราคาส่งออก (FOB) Vancouver

ยิปซัม (Gypsum)

THB/T

ที่มา : www.customs.go.th

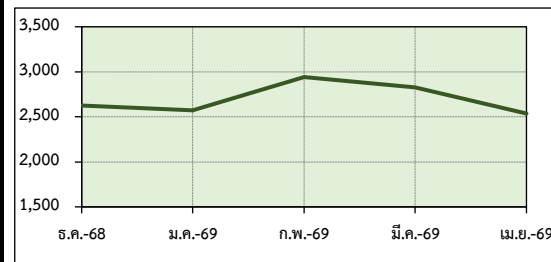
หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

คำนวณจากมูลค่าการส่งออกหารด้วยปริมาณการส่งออก

พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ (Portland Cement)

THB/T

ที่มา : www.customs.go.th

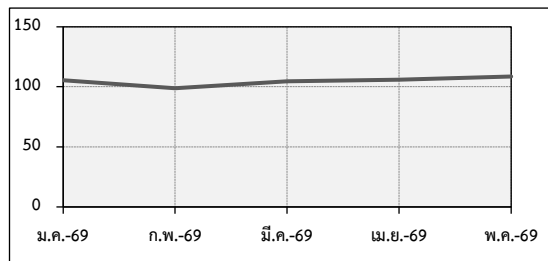
หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

คำนวณจากมูลค่าการส่งออกหารด้วยปริมาณการส่งออก

แร่เหล็ก (Iron Ore)

USD/DMTU

ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : 62% Fe ราคานำเข้า (CFR) ของจีน

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

กศพร สุวรรณโณ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

การส่งออก (ม.ย. 69)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	19,337.66	9.57	-13.13
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	1,630.66	2.37	0.28
ปูนซีเมนต์	567.42	-29.27	-35.26
แก้วและกระจก	2,099.34	-0.34	-9.48
ผลิตภัณฑ์สังกะสี	103.98	49.16	64.13
ยิปซัม	475.27	23.10	22.87
เฟลด์สปาร์	85.96	93.99	34.63
แบไรต์	27.53	-33.52	-4.26
ฟลูออรีสปาร์	9.62	-47.17	-92.64
รวม	24,337.44	7.63	-12.32

การนำเข้า (ม.ย. 69)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
ถ่านหิน	2,453.37	-24.18	-41.94
ผลิตภัณฑ์โลหะ*	17,339.99	11.03	6.46
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	1,301.12	11.74	-4.72
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	37,092.78	-2.05	4.12
สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์**	51,598.90	24.46	5.01
กระจก แก้ว และผลิตภัณฑ์	3,263.34	10.61	-0.40
ปูนซีเมนต์	719.66	-21.12	-10.09
ซีเมนต์ แอสเบสทอส ไมกา และผลิตภัณฑ์	518.00	22.62	32.58
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	801.65	-8.50	5.74
รวม	115,088.81	10.12	2.88
ดุลการค้า	-90,751.37	10.81	7.90

* ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

** ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่น ๆ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

รายงานสถิติการค้าไทย, กระทรวงพาณิชย์ (<https://tradereport.moc.go.th/th>)

ข่าวสารการเหมืองแร่ : 10 อันดับประเทศผู้ผลิตแร่ทองคำมากที่สุดในโลกในปี 2567

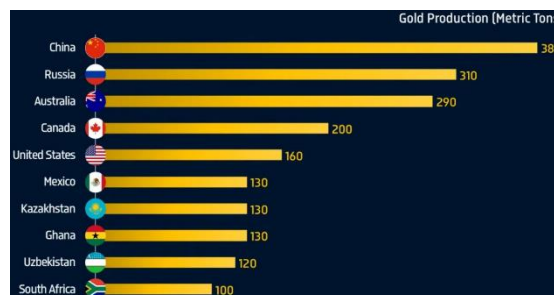
อัจฉริยา อานนท์กิจพานิช
กองบริหารจัดการวัตถุอุตสาหกรรม

สำนักงานสำรวจธรณีวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา (USGS) แสดงข้อมูลปริมาณสำรองแร่ทองคำทั่วโลกในปี 2567 มีปริมาณสำรองรวม 64,000 เมตริกตัน และ 10 อันดับประเทศที่มีปริมาณสำรองแร่ทองคำมากที่สุดในโลกในปี 2567 ได้แก่

1. ออสเตรเลีย 12,000 เมตริกตัน
2. รัสเซีย 12,000 เมตริกตัน
3. แอฟริกาใต้ 5,000 เมตริกตัน
4. อินโดนีเซีย 3,600 เมตริกตัน
5. แคนาดา 3,200 เมตริกตัน
6. จีน 3,100 เมตริกตัน
7. สหรัฐอเมริกา 3,000 เมตริกตัน
- 8.เปรู 2,500 เมตริกตัน
9. บราซิล 2,400 เมตริกตัน
10. คาซัคสถาน 2,300 เมตริกตัน

ในปี 2567 มีปริมาณการผลิตแร่ทองคำทั่วโลก รวม 3,300 เมตริกตัน และ 10 อันดับประเทศผู้ผลิตแร่ทองคำมากที่สุดในโลกในปี 2567 (ภาพที่ 1) ได้แก่

1. จีน 380 เมตริกตัน
2. รัสเซีย 310 เมตริกตัน
3. ออสเตรเลีย 290 เมตริกตัน
4. แคนาดา 200 เมตริกตัน
5. สหรัฐอเมริกา 160 เมตริกตัน
6. เม็กซิโก 130 เมตริกตัน
7. คาซัคสถาน 130 เมตริกตัน
8. กานา 130 เมตริกตัน
9. อุซเบกิสถาน 120 เมตริกตัน
10. แอฟริกาใต้ 100 เมตริกตัน

ภาพที่ 1 แสดง 10 อันดับประเทศผู้ผลิตแร่ทองคำมากที่สุดของโลกในปี 2567

ภาพจาก : U.S. Geological Survey
(<https://s.dpim.go.th/29a>)

บริษัท Northern Miner Group รวบรวมข้อมูล 20 อันดับเหมืองแร่ทองคำที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดในโลกในปี 2567 (ภาพที่ 2) ได้แก่

1. เหมือง Nevada Gold Mines ในประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินการโดยบริษัท Barrick (ถือหุ้นร้อยละ 61.5) และบริษัท Newmont (ถือหุ้นร้อยละ 38.5) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 2,698,701 ออนซ์
2. เหมือง Muruntau ในประเทศอุซเบกิสถาน ดำเนินการโดยบริษัท Navoi Mining & Metallurgical Combinat มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 2,676,656 ออนซ์
3. เหมือง Grasberg ในประเทศอินโดนีเซีย ดำเนินการโดยบริษัท PT Mineral Industri Indonesia (ถือหุ้นร้อยละ 51.24) และบริษัท Freeport-McMoran (ถือหุ้นร้อยละ 48.76) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 1,861,000 ออนซ์
4. เหมือง Olimpiada ในประเทศรัสเซีย โดยบริษัท Polyus มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 1,441,300 ออนซ์

5.เหมือง Almalıy Complex ในประเทศ อุซเบกิสถาน โดยบริษัท Almalıy Mining and Metals Combine มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 1,114,000 ออนซ์

6.เหมือง Batu Hijau ในประเทศอินโดนีเซีย ดำเนินการโดยบริษัท PT Amman Mineral Nusa Tenggara มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 1,009,000 ออนซ์

7.เหมือง Kazzinc Consolidated ในประเทศ คาซัคสถาน ดำเนินการโดยบริษัท Kazzinc มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 1,000,000 ออนซ์

8.เหมือง Ahafo ในประเทศกานา ดำเนินการ โดยบริษัท Newmont (ถือหุ้นร้อยละ 90) และประเทศ กานา (ถือหุ้นร้อยละ 10) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 798,000 ออนซ์

9.เหมือง Loulo-Gounkoto ในประเทศมาลี โดยบริษัท Barrick (ถือหุ้นร้อยละ 80) และประเทศมาลี (ถือหุ้นร้อยละ 20) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 693,863 ออนซ์

10.เหมือง Kibali ในประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยคองโก ดำเนินการโดยบริษัท AngloGold Ashanti (ถือหุ้นร้อยละ 45) บริษัท Barrick (ถือหุ้นร้อยละ 45) และบริษัท Societe Miniere de Kilo-Moto (ถือหุ้น ร้อยละ 10) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 686,667 ออนซ์

11.เหมือง Detour Lake ในประเทศแคนาดา โดยบริษัท Agnico Eagle Mines มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 671,950 ออนซ์

12.เหมือง Canadian Malartic ในประเทศ แคนาดา โดยบริษัท Agnico Eagle Mines มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 655,654 ออนซ์

13.เหมือง Tasaist ในประเทศมอริเตเนีย โดยบริษัท Kinross Gold มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 622,394 ออนซ์

14.เหมือง Lihir ในประเทศปาปัวนิวกินี โดยบริษัท Newmont มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 614,000 ออนซ์

15.เหมือง Kumtor ในประเทศคีร์กีซสถาน โดยบริษัท Kyrgyzaltyn OJSC มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 592,142 ออนซ์

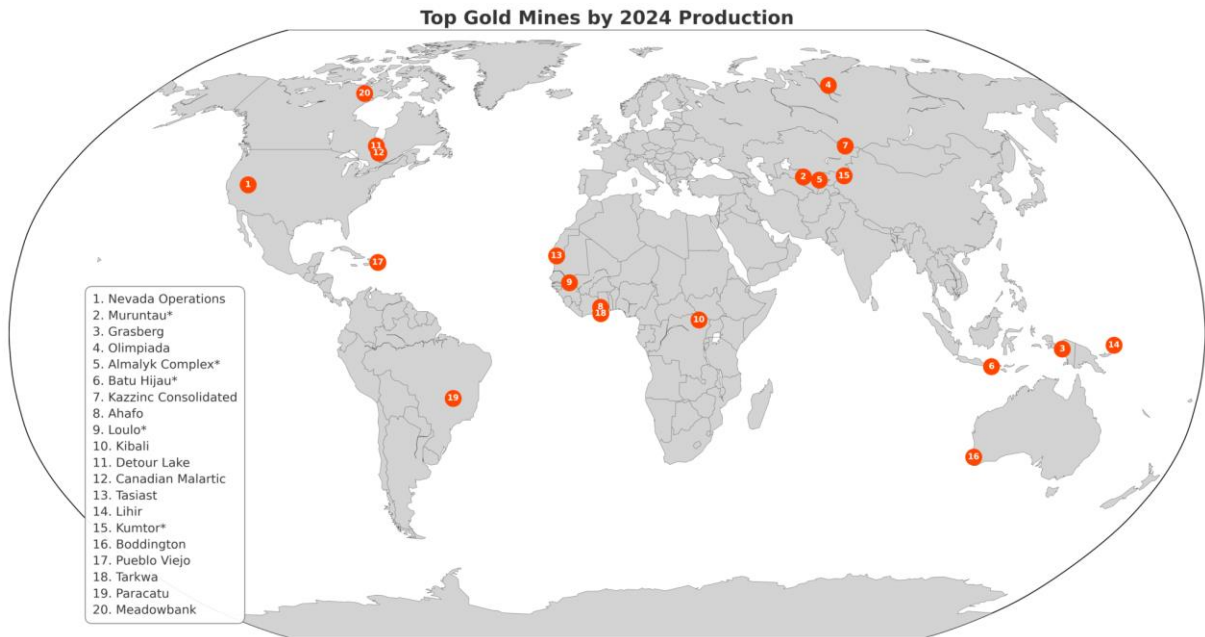
16.เหมือง Boddington ในประเทศออสเตรเลีย โดยบริษัท Newmont มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 590,000 ออนซ์

17.เหมือง Pueblo Viejo ในประเทศโดมินิกัน โดยบริษัท Barrick (ถือหุ้นร้อยละ 60) และบริษัท Newmont (ถือหุ้นร้อยละ 40) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 587,500 ออนซ์

18.เหมือง Tarkwa ในประเทศกานา โดยบริษัท Gold Fields (ถือหุ้นร้อยละ 90) และประเทศกานา (ถือหุ้น ร้อยละ 10) มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 537,200 ออนซ์

19.เหมือง Paracatu ในประเทศบราซิล โดย บริษัท Kinross Gold มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 528,574 ออนซ์

20.เหมือง Meadowbank ในประเทศแคนาดา โดยบริษัท Agnico Eagle Mines มีปริมาณการผลิตในปี 2567 เท่ากับ 504,719 ออนซ์

ภาพที่ 2 แสดงที่ตั้งเหมืองแร่ทองคำ 20 แห่งที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดในโลกในปี 2567

ภาพจาก www.mining.com (<https://s.dpim.go.th/29b>)

อ้างอิง

<https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2025/mcs2025.pdf>

<https://www.mining.com/featured-article/ranked-worlds-top-20-largest-gold-mines/>

Geo Story : ก่อนจะสิ้นแสง “งาน”

สชฎ มีตุวงค์

กองบริหารจัดการวัตถุโบราณกรม

ในดินแดนรัฐฉาน จากจุดที่ผมยืนอยู่ ก้าวเดินอีกเพียงไม่กี่ก้าวผมก็จะถึงขอบแดนประเทศจีนฝั่งมณฑลยูนนาน -- เมืองหวันติง

หลายวันที่ผมใช้เวลารอนแรมอยู่บนถนนสายประวัติศาสตร์ที่เรียกกันว่า Burma Road หรือถนนพม่า ความยาวรวมกว่าพันกิโลเมตร ซึ่งก่อสร้างในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (ราวปี 1937) หัวที่พม่ายังเป็นอาณานิคมของอังกฤษ

ถนนสายนี้ทอดยาวจากเมืองล่าเสี้ยวในรัฐฉานตอนเหนือ (ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศพม่า) เข้าไปยังเมืองคุนหมิงของจีน มันเป็นเส้นทางที่อังกฤษและจีนเคยใช้ขนส่งอาวุธยุทธภัณฑ์ ก่อนที่ต่อมาญี่ปุ่นจะเข้ารุกรานจีนและพม่า จึงเรียกได้ว่า ถนนพม่าคือเส้นเลือดใหญ่ทางการค้าและการทหารที่ทุกฝ่ายต้องการครอบครองเพื่อยึดกุมความได้เปรียบ

บนถนนคดเคี้ยวสายนี้ ผมสังเกตเห็นรถบรรทุกขนาดใหญ่จากชายแดนจีนแล่นสวนกันไปมาอยู่เป็นประจำ แม้สภาพถนนจะไม่สมบูรณ์นัก เพราะมันถูกทำลายอย่างหนักในช่วงสงคราม และมันก็เป็นถนนโบราณที่มีพัฒนาการมาจากเส้นทางเกวียน มาเป็นทางลาดยาง เพื่อเชื่อมการค้าระหว่างอินเดีย พม่า และจีนตั้งแต่ในอดีต แต่นี่ก็คือเส้นทางหลักที่ใช้ขนส่งสินค้าจากพม่าเข้าจีนได้โดยตรงในปัจจุบัน

...

จะว่าไปแล้ว เหตุผลสำคัญของการเดินทางในรัฐฉานตอนเหนือของผม อาจไม่ใช่การแกะรอยถนนพม่าโดยตรง แต่ประวัติศาสตร์ที่ซ่อนทาบอยู่ในดินแดนแถบนี้ก็ทำให้การสังเกตการณ์ทางธรณีวิทยา โดยเน้นไปที่รอยเลื่อนขนาดใหญ่ในพม่าดูมีสีสันและชวนค้นหาคำตอบบางประการที่รัฐฉานเร้นซ่อนความลึกกลับเอาไว้

การเดินทางครั้งนั้นเริ่มที่กรุงเทพฯ บินไปลงเมืองมณฑลชย ก่อนใช้เวลาในการตระเวนสปรอยเลื่อนมีพลัง แวะเยือนพระราชวังมณฑลชย วิหาร-ชเวนนันตอว์ วัดมหาหมัมนูนี่ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระมหาหมัมนูนี่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์สำคัญหนึ่งในห้าของประเทศพม่า

วันต่อ ๆ มา ผมรอนแรมด้วยรถยนต์สลับรถไฟ ไปยังดินแดนรัฐฉาน ผ่านเมืองเมย์เมียว เมืองจ๊อกแม เมืองสี่ป้อ เมืองล่าเสี้ยว เมืองแสนหวี ไปสิ้นสุดเส้นทางที่ชายแดนพม่า-จีน ใกล้เมืองหวันติง

เมืองเมย์เมียวที่พบเห็นนั้นคืออดีตเมืองที่เจ้าอาณานิคมอย่างอังกฤษใช้เป็นสถานที่พักตากอากาศบนที่ราบสูงและภูเขาสลับซับซ้อน อากาศเย็นสบาย จึงมีทั้งสวนพฤกษศาสตร์ อาคารบ้านเรือนในแบบตะวันตก ทั้งไว้เป็นหลักฐานของการเข้ามาครอบครองพม่าและรัฐฉานในช่วงเวลาหนึ่ง

บางฉากจากเมืองเมย์เมียวจะข้ามไปเมืองจ๊อกแม ผมขึ้นไปนั่งรถไฟสายท้องถิ่น เพราะต้องการสัมผัสเส้นทางประวัติศาสตร์ และเพื่อจะสปรอยเลื่อนมีพลังบางแนวให้ชัด ๆ

ข้อความสั้นๆ ที่ผมบันทึกไว้เป็นระยะ บอกถึงสภาพภูมิประเทศแถบนั้นว่า “ขณะรถไฟเลี้ยวตัวช้า ๆ ผ่านสะพานก๊อกเต็ก (Gokteik) ตัวสะพานมีความยาวร่วม 650 เมตร สูง 95 เมตร สร้างตั้งแต่ปี 1903 โดยบริษัทเพนซิลเวเนีย สตีล จำกัด จากสหรัฐอเมริกา ถือเป็นสะพานรถไฟที่สูงเป็นอันดับสองของโลก เก้าแอกและยาวที่สุดในพม่า

ทอดตามองจากหน้าต่างรถไฟลงไปเบื้องล่าง จะเห็นหุบเขาและแม่น้ำมิดเทิง ลึกดิ่งกว่า 300 เมตร รู้สึกหายใจไม่ทั่วท้องจนต้องละสายตาจากหุบเขาลึก ก่อนจะหันไปเจอกับหน้าผาหินปูนตั้งชันอยู่เบื้องหน้า (นิกภาพคล้าย ๆ แถวกาญจนบุรีในบ้านเรา) ก็พอจะคาดเดาได้ว่า นี่เรากำลังวิ่งคร่อมรอยเลื่อนที่ใหญ่มากอีกแนวแน่ ๆ ซึ่งก็น่าจะเป็นรอยเลื่อนที่วางตัวขนานกับขอบภินหารอยเลื่อนของพม่าอย่างรอยเลื่อนสะกายด้วย”

ในมุมมองของนักธรณีวิทยา รอยเลื่อนที่ผมกำลังสบตาในขณะนั้น คือกลุ่มรอยเลื่อนเจ้าจันหรือตองจี (Kyaukkyan Fault or Taungyi Fault) ซึ่งปรากฏตัวอยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของประเทศพม่า พาดผ่านเมืองเจ้าจัน

เมืองอินดอร์ เมืองตองจี ทะเลสาบอินเล และเมืองโมบาย ด้วยความยาวประมาณ 500 กิโลเมตร วางตัวในแนวประมาณเหนือ - ใต้ รอยเลื่อนนี้เคยทำให้ดินแดนรัฐฉาน โดยเฉพาะที่เมืองตองจีเกิดแผ่นดินไหวใหญ่หลายครั้ง หนึ่งในนั้นคือเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี 1714 ด้วยขนาดประมาณ 8.0 ก่อความเสียหายต่อบ้านเมืองอย่างรุนแรง

...

หากในมุมมองของคนสนใจประวัติศาสตร์ หนึ่งในไฮไลต์สำคัญของการเดินทางในดินแดนรัฐฉานของผมหายุดหนึ่งอยู่ที่ **หอเจ้าฟ้าตะวันออก** หรือ **หอคำเมืองสีป้อ**

ที่นี่คือจุดกำเนิดของตำนาน **สิ้นแสงฉาน** เรื่องราวรักแท้ของเจ้าฟ้าแห่งรัฐฉาน เมืองสีป้อ กับสาวออสเตรีย ผ่านความรัก ความหวัง ความผกผันทางการเมือง อำนาจที่คุกคามเสรีภาพจนแทบสูญสิ้นแผ่นดินฉาน

เมืองสีป้อตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำตู่หรือแม่น้ำมิตจี ตามพงศาวดารเมืองสีป้อกล่าวว่า พม่าและเมืองสีป้อเป็นพันธมิตรกันมาต่อเนื่องยาวนาน จากการช่วยเหลือกันในยามสงครามหรือจากการสร้างความสัมพันธ์ผ่านการสมรส ซึ่งเมืองสีป้อยังมีเจ้าฟ้ามาตั้งแต่ 59 ปีก่อนคริสตกาล คือเจ้าขุนคำซอ จนถึงปี 1960 คือ **เจ้าจาแสง** เจ้าฟ้าองค์สุดท้ายของเมืองสีป้อ (รวมทั้งสิ้น 95 องค์)

ในช่วงเวลาที่อังกฤษเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้ นครรัฐ 30 กว่าแห่งบริเวณที่ราบสูงฉาน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทใหญ่และชาวเขาหลายเผ่า ได้รับสถานะที่แตกต่างจากพม่า ซึ่งต้องขึ้นตรงต่อรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษ

นครรัฐไทใหญ่ รวมถึงเมืองสีป้อ กลายเป็นรัฐอารักขา อังกฤษให้อำนาจการปกครองแก่เจ้าฟ้าไทใหญ่ เจ้าฟ้าแต่ละพระองค์ทรงมีอำนาจในการบริหารและบังคับใช้กฎหมายในนครรัฐที่ปกครอง ทรงมีกำลังตำรวจ ข้าราชการ และตุลาการเป็นของตนเอง

ในช่วงนั้นเจ้าฟ้าหรือเจ้าชายหลายเมืองในรัฐฉานนิยมส่งลูกหลานไปเรียนยังต่างประเทศ เพื่อกลับมาวางรากฐานพัฒนาบ้านเมืองของตน

หนึ่งในนั้นก็มี **เจ้าจาแสง** เจ้าฟ้าเมืองสีป้อ รวมอยู่ด้วย โดยพระองค์ทรงเลือกไปเรียน **วิศวกรรมเหมืองแร่** ที่ **มหาวิทยาลัยด้านเหมืองแร่โคโลราโด** (The Colorado School of Mines) สหรัฐอเมริกา

ไม่แน่ว่าเหตุใดเจ้าจาแสงจึงสนใจไปเรียนด้านนี้โดยตรง แต่ผมประเมินเองว่าดินแดนรัฐฉานนั้นมีรูปลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ที่เอื้อให้เกิดทรัพยากรแร่สำคัญได้หลากหลายชนิด เช่น แร่ตะกั่ว สังกะสี ทองแดง นิกเกิล เหล็ก ดีบุก วุลแฟรม แมงกานีส ฟลูออไรต์ ถ่านหิน รวมถึงแร่ล้ำค่าอย่างทองคำ เงิน และอัญมณีต่างๆ

นี่อาจเป็นเหตุผลหลักของการเลือกเรียนวิศวกรรมเหมืองแร่ของเจ้าฟ้าเมืองสีป้อ เพื่อหวังจะนำศาสตร์วิชากลับมาพัฒนาแหล่งแร่ในถิ่นฐานบ้านเกิดให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ในบางมุมด้านแหล่งแร่ของรัฐฉาน ถ้าอ่านจากบันทึกของชาวตะวันตกในอดีต จะพบว่าที่เมืองน้ำตู่ ใกล้ ๆ เมืองสีป้อ เคยมีเหมืองเงินขนาดใหญ่และสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง ว่ากันว่าพ่อค้าพื้นเมืองชาวจีนเป็นผู้ค้นพบเหมืองเงินแห่งนี้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 ต่อมาเหมืองถูกทิ้งร้างเพราะแรงงานชาวจีนมุสลิมก่อจลาจล

กระทั่งถึงปี 1906 ชาวไทคนหนึ่งได้นำสินแร่ไปตรวจสอบที่เมืองย่างกุ้ง รัฐบาลจึงส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจพบสินแร่ตะกั่ว สังกะสี และเงิน เกิดรวมกันอยู่หลายแสนตัน จึงเกิดเหมืองแร่ขึ้นขึ้นมา โดยอังกฤษและพม่าได้เข้ามายึดครองและดำเนินการในนาม บริษัท เบอร์มาคอร์ปอเรชัน จำกัด เนื้อที่ของเหมืองนั้นกว้างหลายไมล์ ทอดตัวอยู่ในหมู่บ้านบอดวินที่โดดเดี่ยว มีคนงานราว 2,400 คน สินแร่จะถูกลำเลียงทางรถไฟ เพื่อนำไปแยกแร่และผ่านกระบวนการทำให้เป็นแท่งเงินบริสุทธิ์

และบางข้อมูลที่ผมอ่านพบระหว่างเดินทางบอกว่า ดินแดนรัฐฉานตอนเหนือที่เมืองโมก (Mokok) ที่นั่นมีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นแหล่งหยก อัญมณี พลอยแดง และพลอยสีน้ำเงิน

นอกจากนี้ยังมีการค้นพบแร่เงิน นิกเกิล ดีบุก วุลแฟรม เกิดเป็นเหมืองยาดานา เต็งกี (Yadana Theingi Mine) แถวเมืองจ๊อกเม ส่วนดินแดนรัฐฉานทางใต้ก็มีเหมืองตะกั่วบ่อทราย (Bawsai Mine) ใกล้เมืองตองจีและรัฐฉานฝั่งตะวันออกก็มีการสำรวจพบแร่ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก วุลแฟรม พลวง ทองแดง แมงกานีส รวมถึงแหล่งทองคำจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา

...

กลับมาที่เจ้าจาแสง ในระหว่างที่เรียนวิศวกรรมเหมืองแร่ที่โคโลราโด พระองค์พบกับ อิงเง่ ซาเจนท์ (Inge Sargent) นักเรียนทุนจากประเทศออสเตรเลีย ทั้งคู่แต่งงานกันในปี 1953

และเมื่อเรียนจบมหาวิทยาลัย ทั้งคู่เดินทางกลับประเทศพม่า โดยที่อิงเง่ยังเข้าใจว่าสามีของเธอเป็นเพียงวิศวกรธรรมดาคนหนึ่งจากประเทศตะวันออกอันห่างไกล

จนเมื่อเรือเทียบท่าที่อ่าวย่างกุ้ง และพบกับพิธีต้อนรับอย่างยิ่งใหญ่ เธอจึงสงสัยและตั้งคำถาม เมื่อสามีให้คำตอบว่า พิธีต้อนรับนั้นจัดขึ้นเพื่อเจ้าฟ้าหลวงแห่งเมืองสီป้อและเทวีของท่าน ชีวิตของอิงเง่ก็เปลี่ยนไปอย่างฉับพลันหลังจากนั้น

เจ้าจาแสง เมื่อกลับถึงเมืองสီป้อ พระองค์ก็ตั้งใจที่จะฟื้นฟูความเป็นอยู่ที่เสื่อมถอยลงจากช่วงสงครามให้ดีขึ้นโดยเร็วที่สุด เช่น ตั้งเป้าที่จะปรับปรุงการทำสวนส้ม ปรับปรุงระบบชลประทานเพื่อส่งน้ำเข้าไร่นา ซ่อมแซมถนนสายต่าง ๆ ฟื้นฟูอุตสาหกรรมในครัวเรือนขึ้นมา

รวมถึงความตั้งใจที่จะปฏิรูปการเมือง การปกครองของเมืองสီป้อเพื่อเปลี่ยนจากระบอบศักดินาให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

ที่สำคัญคือการบุกเบิกอุตสาหกรรมเหมืองแร่บริเวณเมืองสือป้อและดินแดนรัฐฉาน ตามที่พระองค์ได้ร่ำเรียนมา

อิงเง่ ซาเจนท์ บันทึกไว้ในหนังสือสั้นแสงฉาน (Twilight over Burma) ว่าเจ้าจาแสงสนใจพัฒนาด้านเกษตรกรรม แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าฟ้าก็ยังคงมีความสนใจหลักอยู่ที่เหมืองแร่อยู่นั่นเอง

หลังจากที่ได้เตรียมการมาหลายปี ในที่สุดบริษัท ไต ไมนิ่ง คอมปะนีของพระองค์ก็พร้อมที่จะเริ่มดำเนินการได้แล้ว

นักธรณีวิทยาชาวออสเตรเลียที่ทรงจ๋างมาได้ ออกเดินสำรวจแหล่งแร่ไปทั่วทุกซอกมุมห่างไกลของรัฐฉานเพื่อเสาะหาแหล่งแร่เงิน ในที่สุดนักธรณีวิทยาผู้นั้น และเจ้าจาแสงก็ลงมือขุดแร่บริเวณโดยรอบเมืองกะละเหวนั้น มีทั้งแร่ตะกั่วและเงินอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรที่จะขุดแร่เป็นแห่งแรก

พระองค์ทรงมีงานรออยู่เป็นจำนวนมากทั้งงานเหมืองแร่และงานเกษตรกรรม รวมทั้งงานเหมืองเกลือ ซึ่งเกือบจะได้ลงมือทำแล้ว

แต่ในที่สุด วันนั้นก็ไม่เคยมาถึง ด้วยบทบาทของเจ้าจาแสงและเทวีอิงเง่ที่โดดเด่นยิ่งในรัฐฉาน ทั้งทักษะและความกล้าหาญทางการเมือง ทำให้เจ้าจาแสงเป็นที่จับตาของรัฐบาลพม่า ประกอบกับปัญหาใหญ่ทางการเมืองเมื่อรัฐบาลพม่าไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาปางหลวง ในปี 1947 ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญว่า 10 ปีหลังได้รับเอกราชจากอังกฤษ รัฐฉานจะมีอิสรภาพในการตั้งประเทศเป็นของตนเอง

แล้วเมื่อถึงปี 1962 นายพลเนวินก็ทำการปฏิวัติฉีกสัญญาปางหลวง พม่าจับกุมเจ้าฟ้าและหัวหน้าชนเผ่าทั้งหมด รวมถึงเจ้าจาแสง ชาวที่เชื่อถือได้ระบุว่าพระองค์ถูกจับกุมที่ไกลเมืองตองจีและเสียชีวิตในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งหลังจากนั้นไม่นาน

...

กลางปี 2026 ผมนั่งประชุมเกี่ยวกับปัญหาการปนเปื้อนมลพิษในแม่น้ำกกและแม่น้ำสาขา ที่ว่ากันว่า ต้นตอมาจากประเทศเพื่อนบ้าน มีคำถามว่าดินแดนแถบรัฐฉานและพม่านั้นมีแหล่งแร่เหมือนบ้านเราหรือไม่?

ผมนึกถึงอดีตวิศวกรเหมืองแร่จากโคโลราโด อดีตเจ้าฟ้าเมืองสือป้อ และหวนคิดถึงการเดินทางแถบรัฐฉานของตัวเองเมื่อหลายปีก่อน

เป็นเวลานานที่ผมไม่ได้ติดตามข่าวคราวจากที่นั่นเลย รู้เพียงไกล ๆ ว่าการเมืองในพม่าก็ยังสับสนอลหม่านเช่นเดิม การต่อสู้ยังคงเกิดขึ้น รัฐอิสระต่าง ๆ ยังไม่ยอมพ่ายแพ้ มหาอำนาจยังมีบทบาทหนุนหลัง เพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบการพาดพิงเป็นการขุดค้นแร่ธาตุสำคัญมาเปลี่ยนเป็นอาวุธ โดยอาจทิ้งร่องรอยและคราบมลพิษวงใหญ่ แบบที่วิศวกรเหมืองแร่อย่างเจ้าจาแสงอาจจินตนาการไปไม่ถึงหากยังมีชีวิตอยู่

...

(ซ้าย) ภูมิทัศน์เมืองสีป้อและแม่น้ำตู่ในยามอาทิตย์อัสดง

(ขวา) เจดีย์ที่เมืองแสหนวี รัฐฉานตอนเหนือ

ส่วนหนึ่งของถนนพม่า หรือ Burma Road ช่วงจากมณฑลทะเลย์ ล่าเสี้ยว ทอดยาวไปยังชายแดนจีน

สะพานก๊อเด็ก สะพานรถไฟที่สูงและยาวที่สุดของพม่า สร้างคร่อมแนวแม่น้ำมิดเหง เป็นแนวรอยเลื่อนมีพลังที่ขนานกับอภิมหารอยเลื่อนสะกาย

หอเจ้าฟ้าตะวันออก หรือ หอคำเมืองสีป้อ ที่ประทับของเจ้าจาแสง เจ้าฟ้าองค์สุดท้ายของเมืองสีป้อ กับมหาเทวีอิงแง ชาเจนท์ ผู้เขียนหนังสือ “สิ้นแสงฉาน”

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดทำเอกสารวิชาการ

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ กองบริหารจัดการวัดอุทยานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดทำเอกสารวิชาการ ได้แก่ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงการจัดทำเอกสารวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากยิ่งขึ้น

- อาชีพ-ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
 - ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- ท่านเคยอ่านหรือมีความสนใจ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ ในคอลัมน์ใดบ้าง
 - สภาวะเศรษฐกิจมหภาค
 - สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่
 - ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (ข่าวในประเทศและต่างประเทศ)
 - ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ
 - การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
 - ข่าวสารการเหมืองแร่
 - Geo Story
 - อื่น ๆ ระบุ
- ท่านต้องการให้ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ ปรับปรุง/เพิ่มเติม เนื้อหาหรือคอลัมน์ใด.....
.....
- ท่านสนใจหรือต้องการให้จัดทำบทความและรายงานวิชาการในเรื่องใด.....
.....
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

กรุณาส่งแบบสอบถามไปที่ กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัดอุทยานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
โทรศัพท์ 0 2430 6835 ต่อ 4431
Email : econ@dpim.go.th

แบบสอบถามออนไลน์